

Landskap: Skåne
 Härad: Frøslar
 Socken: Ö. Aspninge
 Uppteckningsår: 1943

Upptecknat av: Annette Sonesson
 Adress: Aspninge
 Berättat av:
 Född år 1881 i Aspninge

Ivar på Radiotjänsts studiebrev:

Sägner ang. kyrkbygger, ortnamn, vita
 frun, den Onde, spelman, övernatt väsen,
 åkars, saker skytti, tydor, brös däl pia
 sig, förlässning m. m.

Skriv endast på denna sida!

Som flerårig medarbetare med upptäckningar till arkiven i Lund
har jag erhållit studiebreven, och sänder nu några av.

Studiebrev 1. Svenska sagnet. Döjinge kyrka skall vara byggd på 1300-t
Fulltofta kyrka är modellkyrkan. Döjinge kyrka ligger alldeles i utkanten
av socknen, i gränsen till Hödinge by. Den var bestämd att vara
vid Benarys hall, finret hördes dit tre gånger i rad, men flyttades
om netten av jättar. Di bar allt materialet, de gick åt en stig mellan
hallen och kyrkan som kallas kyrkstigen. Den stigen blev sen uttagen
kyrkstig. Den skulle användas som kyrkstig för dem istället om kyrkans
ett präststående att där skulle synas fört efter jättar i en atan, som är
vid en övergång över ett vattendrag är nu mera utplånat. Dokt. Björkstedt
Lund när han var hemma, var han där och hittade, men kunde inte något.
En atan som är i kyrkanuren, och som är utskjutande, skall vara lagd
av jättarne. En sagan är, att jättarne bedde i Benarys hall. Den halen
är en utläpare av Hallands ås. Den väggens där predikstolen är, är ut-
skjutande något, de skulle även vara minne av jättarne. Var gång kyrkan
renas sätter di om den väggen men den både är och blir sådan.

Men sen då kyrkbleckerne kom fäst vann jättarna.

Axinge kyrka är enkel, altartavlans är ej utförd av någon konstnär.

Dopfunten är av sten, endast enkel och grov, men vem som huggit den kan ej utredas. Där är Fulltofta kyrka mera tilltalande, där är altartavlans ett konstverk. Den kyrkan är nog byggd man gång av nån ägare till Fulltofta gods.

Den förste prästen här skall ha bott i Boneps, där han åtminstone bott en präst på Boneps hall. Där bodde en jungfru magnhild, som blev dödad, när di skulle bärta hennes kista, hon skulle bäras till Fulltofta kyrkogård, viladid att ställe i Boneps ekog. Där skall en källa sprungit fram.

Sen borta vid Fulltofta vägen skulle även en källa sprungit fram, Magnhilds källa. För i tiden var di ju liken på börsfänger.

På älmebacke i Boneps, och vid mynningen skall många vara begravna.

De var då prästen härja, så var där begravningsplatser.

Den gamla kyrkogården är blott liten, den är omgrävd tre gånger. På den gamla murarna lag för många är sen gamla gravedener, och gamla mynt, som placeras var ju en myntsort. Di hade satts i fettigstock och vid hängäng.

Nu är fettigstocken borttagen. Innanom kyrkdörren var två stockar fäst i pelarna, en vid var sida. De var kyrkstocken och fettigstocken. Vid var kyrklig firrättning skulle offras till kyrkan och di fattiges dödsfall, kyrktogning, barnet,

ACC. N.R. M. 9022:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Studiebrev 3. Svenska sällskapet. Detaljer om egena gamla minnen.

En gammal märkesplats vid Flörley är galjebacken, en gammal avrättningsplats. De är omkr 75 år sedan den sista avrättades där. De var en kvinna från Åröd.

Vägen mot Flörley går genom en backe, ganska hög, kallad dönebarslien.

Tattra, och sigenares har alltid haft tillhåll där. Gamla har berättat att nén Tattra skulle där blivit ihjälslagen, hanke dönebarslien fått namn därav.

Jag är ej född i Hörby, och alltid varit här, nu 62 år, så jag har ju gamla minnen som jag erinner mig. Jag har ju varit i bland många gamla under min tid.

Vägen mellan Skarvöd och Åkeröd, är ett ställe som kallas mäeftanslien.

Men de är nog för den är så lång. Vid Rörum finns stainhusen närmast ryggen är alltid beryktade för att förra hade Tattra sina tillhåll där. Där var även ku i forna dagar. Vid Kyle, skall finnas en backe, drottningabacken. Där skall en drottning en gång ha växtat med en häst. Jag kan ej riktigt se vilken drottning det var, ty den som vistat där är ej i orden. Men vid arkivet i Lund finns de.

Vägen mellan Kyle och Lässerups finns en backe kallad prölingabacken.

Där skall förra prölinga haft bo, både i den backen och Lässerups hall.

Både Lässerups hall och Benarys hall är en del av Linderoödsåsen. För i tiden var där många som gick till di pladerna för att se prölingabacken. De ville tro att där syntes sådana

ACC. N.R. M. 9023:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid mänskej finns en plats kallad björngård, men de är nog endast för utseende. De är en öppning mellan skogen. Vid Timan är viss messe, en stor idölig messe var de förr, då var de tillhåll för övernaturligt (beskr i nästa). Tägarp är en plats gläntan gläntestället. En sagesman säger att för i tiden var där en mad som glädan (gläntan) häll till i flöckar, de stället skulle därav fått namnet. Agaren fått namnet gländelen. Ett ställe där omkring fått namnet jären, järnstället.

I skogen, i gränsen mellan Höinge och Åsinge är e som gör skäl, där är en bro, som kallas nälsabreen. Vid den skogen, och bron, har alltid varit en akräck för övernaturligt. Här finns nog ingen gammal, som inte gått rile i den skogen. (Beskr i nästa) Där skall ett mord en gång skett i den skogen, som ej blivit uppdragat. En dro är att hon belint begravni där.

Den kyrkstigen som går från kyrkan mot Bonarp, går över Södergårds läjre, och en ängsmark som kallas Söndregada. Den kyrkstigen blev uttagen då kyrkan byggdes. Enligt gamla berättelser, och som jag minns skall där ha mycket närmast haft en vandring i samband med kyrkan och kyrkogården.

För i tiden var här inde så bebyggd, här var mera skog. Den skogen i Höinge gränsar till mycket litet. En skog som också gränsar intill Höinge till ett annat ställe, kallad kalsnabel. De var nog för där var fätt om ett antal, nu är där gles.

di senare 15.10.1919

ACC. N.R. M. 9022:5

Jag bor i den västra delen av byn, i min barndom fanns endast hus än vist, och en kvarn Bromölla. De var innan järnvägen byggdes, Christianstad-Eslöv. De är omkr. 57 år sen den byggdes. Då var här fäldad här i kring. På ett abräge av vägen mellan byn och här ner, kallas av äldre höjabäcken. Där går en åter gräv som rinner ut i ån.

Nu är de ju ett stort samhälle här nere. Troligtvis har de fått namnet höjabäcken, för jag minns hur di alltid hade rädsla för att gå sen de var huvall. Där var ju alltid tal om styg som dro idet höjabäcken å nära med auen. (Buktiärta)

"Ett uts. som ant. här om något husligd" de sa häjt, ja fölle de va bid häjt.

Namn på ägor som ligger i utkanten, och som tillhör hemman, är ju namn, såsom fördamman, de har fått namnet för där står ju vatten vid sina sidor.

Raffhillerne, är namn på ängsmark, med ekog. Där har varit hästnad för i bilden.

De har jag ej hittat någon reta vers för di har de namnet.

Sörmisen är namn på ett utskifte. De ligger öster i byn, men alla i västre väng, väster i byn har ett skifte. Mossar, torvmossar, finns kanneborgmisen, stassmisen. Hestnad, kring mosskanderne, kallas mösarammerna.

Ett skifte på nr 7 som är avändrat, kallas brödagra. De var på 50 talet de de främst kildes. Se finns ju namn, som emälükerna, langjäckerna, röde m. (ävunpunk) avrättningen, de är ett skifte i Pärup, som avändrats från ägorna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

ACC. N.R. M. 9022:6.

Namn på hus, särskilda ställen, hösttännen, en storsten på ägorna mig. Är ej
men varför den fått det namnet är ej bekant av någon.

Ett hus låg utmed Fulltofta vägen, drottningahuset, de låg vid en korsväg. Den ena
vägen hade nog en gång varit drottningarväg. (markväg som di drev kreatur åt)
skultingastället, och skultingens vang är ett hemman tillhörande Hörby.

De har sydliggen varit att utskifte drottningahuset. ravlatönt. De huset har fått
namn efters, att då den som byggde sleg upp de provisersikt. Så sa man han ha
ravlaat upp och bid äinting. Sen ble de ravlatönt. Hov som bodde där ravlatöntan.

Vid Fulltofta gods finns en mängd tillhörande ställen, kallade hogaura med
särskilda namn, så som, Blosshus, Böddahus, Fjällingahus, Skäggahus, Lajne
hus, Ramstorps, Fiskarehus. Så här namnen gått i arv till ägarna. Bödden, Spädden
Lajningen, Fjällingen.

I från den tiden långt tillbaka, då bönderna hörde stadsreser finns här minnen
från den tid då här var hru överallt där, mellan Stavvöd och Ekerö ligger nälike-
krued. De har varit ett gammalt hru. Namnet har följt allt sedan.

Vid Rörum var stainhusen, de var att hru. Länge ut närmare bestämt Odarslö
var grägelhusen. Numera är de en bondgård. De är ju, och var märkesplatser
då de hörde malmåreser. Där var många episoder, förknippade med dem och hruen.

Svenska sägner 4. Här mer i skogen, till vid den pålbaraen boddde på 1800 talet en gubbe kallad Sven boddde, han kunde med knäcksilver. Han hade en bok som handla om vita frun. Han skulle ha sagt han ville inte syrta med den äter lös, för den handla om andevärlden. Di skulle vara särskilt rustade om di skulle båsa i den. Han hade sagt, han hade nog hundkap men ville ej ge sig in på de. Om kontrakt med den onde fala far om, att där var en som gjorde kontrakt med den onde om att jordstyxke di skulle bruka tillsammans. De första året skulle den onde ha de som vredes av jorden. Då satte di potatisen. Så fick de onde bera belasten. När han såg de ville han ha de som blev i jorden året efter. Då sådde di sädet. Så fick den onde ingenting alls. Sen tröstna han.

Far fala även om epelmann som gott sig i lag med den onde. Di kunde aköta fisken och spela så att ingen kunde jämföras. När di kom in som far sa, på den elfta repri-sen kanne di enda hålla upp. Var där då nän som va så blök så den tog en falle-kris må stäuf i åskar strängana av så sluta han. Annars hade han spelat till han dött. Far fala även om, där i Göinge var en drällpaxka kallad kåla cisse han hade väl gett sig helt i den ondes våld. Den ondes kom och tog hennes levanden. Han dansa mäkereng en krattbänke (se far) där ble engonteng i jen äu na utan bräskona. Di baza sau här hun sprant kring krattbänken i far svann hum.

Svenska sägner 5. De händelser som sigrun berättar, ångående tid var de ju mest vid den mörka årtiden. Di gamle sa alltid all döllhed hade sin gang mest om åtthöstarepperna. Men vid nyår, dimmeluga, samt söndrar och torsdagar. Men andra företeelser kom vid vilken tid som helst. Så som helenseng, virvelwinden som kom ju när som hälst. Även hornbliset, men mest då hornet magna. Så fanns ju ekövnan, skörvau, gast, gigast, ejöräu, blas, och så de döda som gick igen. Så var här kyrkogrim, en ande som vandrade bland gravarna. Så genfär, (versel) Så alla förelud till dödsfall, som misshöjande med bakhällning i kors. Djurhätten som hördes vid olika tider, egendomliga syner. Däckatara admar, eller gamle kungingshus, utanramber. Murar, murar, fraddes säkert att vättar och pöslingar bedde. Di gamle tala om vätkljus. Alltej på messar, som miss messe, mer tala ären emprå Lyby mise sau di vätkljus. För i tiden hundrade di ute i sidder hitta små biter som likna ljus, di sa de va vätkljus. Vid vätknudrag var även stark dro förknippad med övernaturligt. Sjögassen, bäckahästen, älven. Traktaet, rinnande vatten var något som kallades grimsbed som var farligt. De var inte alla som var utsatta för dylikt. Jag minns hur di gamle tala om, di kom i före ve, så i värre, så i varme, så i så laga människor hade gjort till ve dom.

ACC. N.R. M. 9022:9

Jag minns som liten hur mor, sek. Bror med lekungen tala om di säng ble
komma i från fäloden och som di sa, földe ankanden. Så blev di sjuka efteråt.
Här var många gamla som tala om, di kom i före vid gästabläs här nere vid
an, de följde dem ända förbi bajabäcken, där tog de av och följde gropen
ner till an. Männicker för i tiden sätta stor stor till allt övernaturligt,
och hade stor respekt för sådant. Så var här ju alla hässer och trollträdar
som agasla med övernaturligt. Dem hade ju folk stor skräck för, di kunde ju
sända ont på folk, ta livet från varandra, fördöva kreatur och folk.
Vättar, domtar, och troll, prästdi, att om di bara inte afreda dem gjorde di
ingen skada. Här är ju di som bor sig ha sett domtar i hus. För brukar många
alltid ställa mat till temtar och troll. Ett oord väsen som förr var i folketom
var milkaharen, en hare som kunde bärja mycket från att ställa till ett
annat. De är en sägen som jag hört från min barndom. Inget skott bot på en
sådan hare utan lössan var haddad med silverkulor. En sådan sägen har jag
i minne. Uppen på visse mosse bodde för åtminstone 75 år sen en jägare som var
duktig, han sköt på en hare som han såg komma ofta men kunde inte träffa.
Så gick han hem och lade med silverkulor, då stegn haren. Då var de inte
utan tränior till ben, så var den full av färespäunner. Då försökt han
det var en milkahares

ACC. N.R. M. 9022:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

omr. sata ofta om på ett ställe som var vätta bedde i en skenhet med sina glödor.
 Hon gjorde ingen fred utan di glödorna lekte tillammans med di andre glödorna
 så att ju en gammal ord, eller tro att när något slår ut behöft vatten, hon
 spottar först, eller säger, ajta den varvatta illa skäller ja den
 De hade väl inte den kvinnan gjort utan hållt ut pårevannet när hon köpt potatis.
 Då hade varvattas glödta sagt till de andra, i då ha er mor skallad väss, men
mären ska nu braja att rödt klä kring är gau. Dagen efter brände jordens app.
 Att övernaturligt sätte sig gärna till människorna, även till djur. Pröfder an-
 säga ju vara särskild kraft att driva bort sådant, särskild gengängare.
 De var endast de döda, eller andre andevisen som sätter sig med kyrkan.
 Jättar, troll och förlingar anskyddar kyrkan.
 Gamla sa, att skrävenan, när di sätter henne var de ett väckert funtimmer, men
 fick di se hennes ryggen, va hun häl som ist bagetru.
 Gamla som är döda sata till om att di sett skrävenan i skogen vid Höjinge,
 särskilt kring prästbrom. Skrävibben hade sin gång i hälled vid Gammel-
 stug. När han kom fram till huset blev den böast. Han gick fram till husen
kneblad. När di då titta var han läng, ta längre di titta, de längre ble ham
de sist räcke han ye tagshagged, sa di om eou mors.

Troll och pöslinga levde ju i stora flockar. Ell gamla utt om syder häryrå, se längre
en tiffar pao dom. Du flär e där. Då gamla sela om pöslingana i hallen, men här
fins nog ingen nu levande som sett dem.

Hur sägnerna tillkommit vet jag ej om någon kan förklara. Digamla hade ju
så stark dröbild att övernaturligt, så allt underligt som di händer eller såg
troddes di atod i samband med något övermäktigt. Så finns ju en mängd
hässer och trollgubbar som förklarade allt som övernaturligt.

Efter som alla sådana gamla dött ut, har de något försunnit, men ej helt.

Sådana troddes ej bli saliga, ett gam. ordet som tyder om någon som är oerlig.

Den nämner som en osakl ande. I fråga om hässer och trollprackar, så hade di gett
sig fan i vold, (varvit sig åt honom) var di ju helt olyckliga. Hade di gett sig åt
honom bunds, di ju utföra rad om häst. Men hade di varvit sig åt honom på
en vis sida, då troddes di ju, att när den tiden var ut, di då blev lika saliga vad
di än uträddat. De var deras egen dia, men de biblickt troende hänyfta till bibelns
ord, gärningarna följde dem efter. Men hässer och trollprackar är ju ej ofter frå-
gade i denne serie.

Isakern, di gamla sa alltid de fördomar, di sela ju ofta om dor, de ver dor om
härde må lockana blivsten, var ju utt de juner. I varje fall trodde di på guiderna om
äskan,

Di gamla tala om jägare som fir, att bli säkra skyttar, tog oblaten när di gick till nattvarden, spraka dem på ett träd, och sköt på. Sen kunde di skyta vad di ville. Jag har även hört säger om att folk sett jägare, skyttar i luften.

De skulle vara osäga skyttar, sådana som skutit på oblat, och som ej har sa. Även sådana kan visa sig gående i di märker, där di vandrat och skutit.

De är ju de gengångare, de finns ännu på senare tid. Här finns ju di som sen alla möjliga järdecken på himmelen.

Di gamla tog tydor mycket av himmels decken. Jag har även hört grå jägarn. De är molnen som bildar sig i särskilda flockar, och driver. Ell uti ju molnen jägar så fort. Då blev de antingen väderomlyfta, eller både de man tids händelse vitt om sidant. Den grå jägaren ha jagat i fläre da. Där ströder grå jägaren i hela molnfleckarns driver i higr.

Jag har hört sägen om röde ryttaren som di sa sprängdes genom luftens den bådar afar ha den röde ryttaren ska båa den röde ryttaren e i sprangos. De var röda skimmer, som di tog tydor av.

ACC. N.R. M. 9022:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogsväsen. Skörräu kallas egentligen alla öurnaturliga varelser som har tillhåll i skog, eller berg och stenar. Mest är de ju skövenuan o sköngåleben. Gamla sagnor berättar att di haft sällskaps med dylika. De är då skövenuan som söker sällskaps. Då man har kommit har hon urbjudig aig hans sällskaps. Gamla har berättat, att de ej var farligt om bara di ej lät henne närrna sig vidare men de var ej räddigt för vem som höst att göra det. Den skulle hälst vara så försiktig honen att hon kunde hålla henne från aig. Jag har hört rätt ofta om en gammal gubbe i Viggärum som kallades Ola vegge, han hade kommit i före vid skövenuan. Hon kom om kvällarna o kalla på ola vegge, han måtte ud de nära han må nu ude i vangen, sin kom han igen. Han kände ente ble au må nu. Sagnor berättar ju att skövenuer fält barn med kvara om di på så sätt fällt by. Di som kommit i lag med sådana, har blivit konstiga.

Här har ju alltid många gitt vilse i skogarna, de är konstigt för di blir rent förvillade. Di gamla sa alltid de va skörräu som förrilla folk. Om di bara vände mit plagg blev di rätt rända igen. Gamla var alltid försedda med stal på aig. Hara hade alltid en fallekniv. En sagan som jag hört en gammalt, en dräng var ute på arbete, så på vägen mötta han en hålenveng. Han to opp sin fallekniv å slängde i hålenvengen, o den koata han i sian på husbarnamoren. De va hon som va i hålenvengen.

ACC. N.R. M. 9022:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sådana kunde vara hänsynliga också om di blev bivade, pengar, eller något annat. Di em kom i före vid gästabläs, földe de dem för de mesta något. En sätgen om en dräng som var uti sent i kväll, där kom ett gästabläs. Så var de mörkt om kvällen så drängen sa till blossed, vell du följa me hem ska du få en prång? De gjorde det. Han tro en trauöring å slängda te ed, så va de bra.

Plås som kommer från kykogården är inde desamma som andra. De är osaliga andar som går i jäm. Di kommer för att di har ingen ro. Gam. so, att hem man i före vid ett sådant kunde den få så press då den aldrig blev återställd. Di pestdet att endast prösten kunde mana hort sådant.

Vindgårdenska varselien som tomfar, och väster. En gam. sätgen som jag hört. På ett ställe var tomfar, di lekte med en föt som var på stället. Di var i høy ända till hon blev väsen. När hon skulle gifta sig ville tomfarna vara med. Om di fick de skulle hon alltid få dur, di skulle alltid hjälpa henne. Men då ett vittkor, hon fick inte grina åt dem. De lura hon. Di hade ställt till gilla lika som på bröllopet. Di sprang och hade brått, ingen såg dem utan bruden. Mitt i altt snara den ene tomten övers att halmstrå. Då kom hon in i høy sitt löftet utan skratta. Med ens försvaram tomfarna, hon fick aldrig se dem mer, och även duren gick, så hon fick char i altt. Tomtar höll gärna till i uthus, där sattes en skål ny myjelk till dem när di myjelka, även gröt.

ACC. N.R. M. 9022:15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vattenvisen. Di gamle sala om ilvor, broakaffen, bäckahästen.
 Säger om ilvor, vid stranden där som är gräs fala di till om ålvareng, där hade
ilvor dansad i gräset. Stora balar i gräset, där hade ilvun valtrad sas. Idem di över
 sidan till di fördärrade av rörik. Di sala om di hörde olika ljud, i bland som män
 klappar häder. De var skrävenan som frätta. Di som på nis til gick till forsen
 för att höra näcken spela. Di har lärt melodier av honom. Di gamle sa, att di
 spelmännen som lärde av näcken kunde di stycke om ingen outida kan.
 Broakaffen var ett visen som höll sig under broar, eller i åtora dyper. Den drog folk
 till sig. För, var de ofta di sala om att hästar skygga för att gå över broar.
 Di sa alltid de e broakaffen di er. En sägen som jag hörde om liten. En jugor en
 dräng kom härande sent en kväll, så över in bero di hem, sa hon, ej du slo me i ansiktet
ma enörden. Nå min sann, sa han. Hela ansiktet svullna upp, och hon fick en sådan rörik.
 De blev ju tillbrott, hem kan i fiss ve i vannen. Bäckahästen har ju visat sig som
 en rit häst som betar vid vattendrag, i dälder, på lugna ställen.
 Di som här tagit en sådan häst, di kan ha rödit tycker di; längre men när
 di blir varse var di e så här, di sitit runt samma plats. Här är di som prästfar
 di sett bäckahästen. Diid huvarer, där kan di ju höra att huvarnet tar i gång
 av sig ej aldrig går, men när di då kommer är där lyft. Fusherten är nog den som
 broakaffen,

ACC. N.R. M. 9022:16.

Sägare om höjdregelbba, om kvällarna särskilt hästvällar då synes alltid sken likt en lykta som fyr i haring. De var mest i utmarken, fälader, eller vid skiften. Dina alltid de va höjdregelbba, gamla hanmötare som va ute i mätte om. Di va ute i flätta grönerna. De var inte de samma som gästabblis.

Gårdsrä, är desamma som di talar om ställen som där är spökem. Här är, enligt sägen hus, eller ställen som där finns något väsen som husarar. Jag vet ett hus som di som bott nästad att nät egendomligt var där som husara om nätterna. Di ville dra, att de var för timret var av en kyaka. Den kyrkan skulle restaureras, så de gamla, timret såldes. De var sådant timmer till huset. En gam. sägen är, att allt som tillhör kyaka, eller kyrkogård, om där blir något hänt, eller tagit, kommer di döde och åter födras där. De kan även vara rå av andra slag som uppehåller sig i syfte att hämnes något, eller födra något.

Jag har som bilden härft tales om askspisen, askfisen. En varelse som uppehöll sig i den öppna spisen. I di gamle ötersen som var öppna spiser med, stora askehål där uppehöll den sig. Di kunde spira i askan efter dem. En sägen om en sådan. En pojke bestöt att vraka ut den varelse. Han satt och höll utkik. Så på natten kom ur spisen en bilden varelse. Han var krok och täcka till hålet som hon kom ur. Då stod där en grannfie, hon behöll henne och gifte sig med henne men så en gång råva han var från hon kommit, då försvarade hon.

Gengångare, de är ju en gam folktron att de som lurat, eller tillmanat sig orätt
går i jäm efter döden. Di flyttar rigångar. Treasures handlare har sen di varit döde
kunna gå till di kreatur om di handlat med. Kreaturen har varit svedta i ställen
så skummet stött i kring. Möllare som malets och sullet orätt, har gjitt i bland
säckarna, sett kvarnen i gång. Aven människor var utsett för deras färda.
Di som råkar ut för gengångare blir rent om intet om di inte kan göra sig bra
Trollfjöringer och gubbar har anlitats i stor utsträckning till sådant.

Men di gamla sa, att en präst var säkrest till den
Målgestar är gästar som sätter orörliga på en plats. De skall vara sådana som varit
med som målvakt, eller vid mätning stått som man sätts utvärde.

Gestkramad, de är ett uts som varit mycket, när man blir in, eller bla på
armar och ben, garden ha krammat, eller vännen ha nebed.

Morrongast är ju di sken av sådant som syns om morgonen, de är ju alltid
innan solen gått upp. Grävlegast, är om huvallarna som sätts gött ned.

ACC. N.R. M. 9022 : 18.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här finns ju di personer som påstår sig ha sett gengångare som gått och sikt i husen. Moder som döpt från barnet har visat sig kring barnet. Även en moder som döpt innan barnet blivit född har visat sig för att vilja ha kläder till barnet.

Sjöring kyrkan har alltid varit en stark tro att di döde som ej äro saliga gett igen
säkerhet ej älvmerdare är med säkerhet frodda för att gå i jen.

Här finns du som prästas di sett dels hem, dels svarsta skuggor i bland gravarna
De är en gammal sägen att di döde håller julfesta 12 på natten jultomten.

Sägen, att en mor som arbetat sina havandeskor, då hon skulle dö sig så många barn i hörning sig som hon hade förtjortat. En sägen, att alla som blivit mordadde eller embeonxit, så att de ej var begravda i röd jord, irra omkring som gästar eller som gengångare, di ville komma till ro.

Här finns ju då som här kunnat tala med döda. Hyckoh Nymanse kunde.

Här är ju du som i livet lovat komma igen efter döden och tala om hur du har de
Du har kommit på bestämd tid, men den levande herren i fett kraft att föra.

Hadde du inte förstånd att tillfråga en död rätt utsetta för ett svart tryck?

Om en dök visa sig i ljus klädnad var han salig, i mörk var han osalig.

Ljud, eller knäckningar, eller dylikt, de är varsel för ningen, då blir de dödsfall

Hörjer som kommer flygande över ett hus eller från människa, och mot kyrkan
börjar döds fall.

ACC. N.R. M. 9022:19.

De är ju gammalt att folk trodde, att trollprackar och vandranti folk kunde göra illa om du blev avisades. Om en person som var misstänkt för att haunna göra illa, var på ett ställe och blivit avisad, och en något häntde var de gevist att den blev brott. Sådant var allmänt.

För i tiden brukte alltid människor bärta sät på sig, de skulle skyddas för en del. Men för gengångare, där var inget annat, än om man kunde manadem till ro. Di gamla dala ju om, att för i tiden fanns di van kunde fråga en gengångare vad den såhette, och fick evar. Om di då ställde de till rätta fick han ro. De skulle ju vara sådana som list i sverkens bok, eller mita frun.

Men dalla låt em en myllerska på en gård, som myligen fått barn, hon blev osen med pratornen. Hon blev så förfärligt arg, och genom den myliga barnsängen där hon, hon gick igen rent dyckligt, i bland kom hon och stod framför hans konkors förröder och titta in. Men nästan var mitt var hon hemma i bestaden.

Fastän där blev ombytte på folk kom hon ändå. Patronen lät gräva upp hennes och obducera, för de att hon dog så, men där blev ej någon ro. Di trodde sen att hon få ro. Men gamla dalla om präster gick också i gen. För omkring 50 år sen var här en präst i Lybyg som hette Morin, den talte di om att han gick igen. Han höll på att fördärva frun, hon var mest utsatt för de. Han var ju en busse men han levde

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R. M. 9023:20.

Efter bänden, är ju av gammalt ett viktigt ting. Men som efterfrågas
vet jag ej. Vid förföring skulle den fagas vara på, i fall barnet fick lyft
skulle den bränna, och kan skulle användas. Annars skulle efterbänden
grävas ner. Den fick för all del inte komma ut här som helst. De kunde
orsaka sjukdom för barn eller meder, vassisme, eller annat.

De var farligt om man fick fatta något av efterbänden, den kunde göra illa.
Den räknades ju som en del av meder och barn. Men jag fror nog att i någon
bygd är den fror att der skall uppsöka ett övernaturligt väsen.

Där för att jag hört att av föddta barn, eller de som blivit avbrutna skall
uppsöka andar om vatten på kyrkogården. I miniatone missfall skall
i kyrkogården, de skulle varit ett lis som inte blev fött.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV